

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.054/2026/6.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Nikházy és Társa Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Nikházy László – Cím6) által képviselt Felperes1 Cím2 alatti lakos felperesnek, a dr. Boósz Attila ügyvéd (Cím5) által képviselt Alperes1 Cím1 alatti székhelyű alperes ellen, munkaviszony jogellenes megszüntetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 4.M.70.093/20025/23. számú ítélete ellen a felperes által 24. sorszámon előterjesztett fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

r é s z í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti és azt helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 35 000 (harmincötezer) forint másodfokú perkoltséget.

Megállapítja, hogy a feljegyzett 27 910 (huszonhétezer-kilencszáztíz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

A részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felek között munkaszerződés állt fenn, amely szerint 2024. január 16. napjától kezdődően a felperes autóbuszvezető tanuló munkakörben állt az alperes alkalmazásában határozatlan időtartamban. A munkaszerződésben rögzítették, hogy azt az alperes által autóbusszal végzett személyszállítási közszolgáltatás teljesítése érdekében, járművezető szakember utánpótlás biztosítása miatt kötik. Megállapították, hogy a felek egymással a munkaszerződés aláírásával egyidejűleg tanulmányi szerződést kötnek, amelyben a felperes vállalta, hogy az autóbuszvezető tanfolyamot elvégzi, azt követően meghatározott ideig munkaviszonyát az alperesnél felmondással nem szüntetik meg. A felek megállapodtak abban is, hogy a szerződés céljára tekintettel, amennyiben a tanulmányi szerződésben foglaltak a felperesnek

felróható okból nem teljesülnek, az a munkaviszony alperes általi megszüntetését vonja maga után.

[2] A felperes részmunkaidőben, napi 2 órában volt foglalkoztatva, ténylegesen munkát nem végzett, alapvető feladata az autóbuszvezető tanfolyamon való részvétel és annak teljesítése volt. Az alperes a felperes részére munkaköri leírást adott, amely alapvetően a képzés elvégzésére, a megszerzett ismeretek alkalmazására, és szükség esetén a munkakörhöz kapcsolódó egyéb feladatok ellátására tartalmazott rendelkezéseket.

[3] A felek a 2024. január 16-án megkötött tanulmányi szerződésben megállapodtak abban, hogy a felperes részt vesz D kategóriás autóbuszvezetői és GKI DA képzésen, amellyel autóbuszvezető ismereteket szerez. A D kategóriás vezetői engedéllyel lehet autóbust vezetni, azonban közforgalomban csak a GKI képzés sikeres teljesítését követően lehet autóbusszal részt venni. A munkáltató vállalta, hogy a tanfolyam elvégzését támogatja. A tanfolyam időtartamát 2024. január 16. napjától 2024. június 30. napjáig határozták meg.

[4] A felperes vállalta, hogy a tanfolyam előírásainak maradéktalanul eleget tesz, azon az előírt óraszámban részt vesz, a tanfolyamot sikeresen teljesíti, a képzési és vizsgakötelezettségének mindenkor a legjobb tudása szerint eleget tesz, továbbá a képzést legkésőbb 2024. június 30. napjáig elvégzi. Ezen túlmenően vállalta, hogy a D kategóriás vezetői engedély és az autóbuszvezetői szakmai alapképesítés megszerzését követően az alperessel autóbuszvezetői munkakörre teljes napi munkaidőre szóló, napi 8 órás határozatlan időtartamú munkaszerződéssel munkaviszonyt hoz létre és a munkaviszonyát a munkaszerződése aláírásának napjától számított 30 hónapon keresztül fenntartja.

[5] A tanulmányi szerződésben az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a tanulmányok sikeres folytatásához a kötelező foglalkozások napjára, valamint a vizsganapokra, mint munkanapokra tanulmányi munkaidő-kedvezményt biztosít. A felek egyúttal rögzítették, hogy a felperes mentesül a tanulmányi szerződésből folyó kötelezettsége alól, ha az alperes lényeges szerződésszegést követ el.

[6] A szerződések megkötését követően a felperes KRESZ tanfolyamon vett részt, amellyel kapcsolatos vizsga első alkalommal nem sikerült, második alkalommal azonban sikerrel teljesítette azt.

[7] Az elméleti vizsgát követően a felperes gyakorlati képzésben vett részt, autóbuszvezetést tanult a D kategóriás vezetői engedély megszerzése érdekében. A tanulmányi szerződésben kikötött határidőt a felek először 2024. szeptember 30. napjára módosították, majd 2024. szeptember 30. napján a határidőt 2024. december 31. napjában jelölték meg. A módosítás okaként a képzések lebonyolítását, elhúzódását rögzítették. A

felperesnek az ősz folyamán 5 alkalommal sem sikerült a gyakorlati vizsga teljesítése, így a D kategóriás vezetői engedély megszerzése. Ennek következtében rendkívüli pályaalkalmassági vizsgálaton kellett részt vennie, amelyet sikerrel teljesített. A felek 2024. december 31-én a korábbi szerződésmódosítással megegyező tartalommal, azaz a képzések lebonyolítását, elhúzását okként megjelölve a teljesítési határidőt 2025. február 28. napjára módosították.

[8] 2025 januárjában tanuló autóbusz forgalmi üzemvezető azon munkavállalókkal, akik a felperessel együtt voltak autóbuszvezető tanulóként foglalkoztatva közölte, hogy a február 28-ai időpont a végső határidő, eddig szükséges a vizsgákat teljesíteniük. Felperes 2025. január 17-én a D kategóriás vizsgát sikerrel letette.

[9] A felek 2025. január 23-án a köztük fennálló munkaszerződést módosították, amelynek értelmében a felperes foglalkoztatására 2025. január 28. napjától teljes munkaidőben napi 8 órában került sor. A munkaszerződés módosítást a felperes aláírta, azt nem támatta meg, azzal szemben bírósághoz nem fordult. A munkakör megnevezés vonatkozásában a módosítás rendelkezést nem tartalmazott, felperes új munkaköri leírást nem kapott.

[10] A munkaszerződés módosítást követően a felperes a garázs területén autóbuszt vezetett, autóbuszt takarított, vonalismereteket sajátított el, garázsszolgálatot teljesített. A felperessel együtt foglalkoztatott autóbuszvezető tanulók hasonló foglalkoztatásban vettek részt, ugyanis az alperesnél kialakult gyakorlat az, hogy amennyiben a D kategóriás vezetői engedélyt megszerzi a tanuló, abban az esetben a munkaszerződését 8 órára módosítják és az autóbuszvezetők által ellátandó gyakorlati feladatokat megismertetik velük és azokat a továbbiakban a tanulók ellátják.

[11] A felperest a GKI vizsga letételéhez szükséges online tanfolyamra 2025. január 31-én regisztrálták, a tananyagot február 3-án kapta meg. Ezen tananyag megismerésére 60 nap van biztosítva, de az adott tanulón múlik, hogy mennyi idő alatt kíván felkészülni. A vizsgát letenni a tananyag megismerését követően van lehetőség. A vizsga időpontját a szervező határozza meg.

[12] A felperes 2025. február 28. napján orvosi vizsgálaton vett részt, majd egy hétig keresőképtelen volt. Március 27-én műtéten esett át, amellyel összefüggésben két hétig volt keresőképtelen állományban.

[13] Az alperes a felperes munkaviszonyát a 2025. április 16. napján kelt felmondással megszüntette 30 napos felmondási idővel. A felmondás indoklása utalt a tanulmányi szerződésben vállaltakra, köztük arra, hogy a felperes vállalta, a képzési kötelezettségének – figyelemmel a tanulmányi szerződés 4. számú módosítására – legkésőbb 2025. február 28. napjáig eleget tesz. Rögzítette a munkáltató, hogy a rendelkezésre álló

információk szerint a felperes a képzéshez kapcsolódó vizsgakötelezettségét többszöri próbálkozás után sem tudta a tanulmányi szerződés szerinti határidőben teljesíteni, ezáltal szerződésszegést követett el. A munkaviszony létrehozásának a felperes számára is ismert munkáltatói indoka az volt, hogy a képesítések megszerzését követően a felperest autóbuszvezetőként tudják foglalkoztatni, amelynek biztosítására jött létre a tanulmányi szerződés is. Mindezekre figyelemmel az alperes megállapította, hogy a felperes foglalkoztatásával kapcsolatos gazdasági érdeke megszűnt, mivel az autóbuszvezetői munkakörben történő foglalkoztatásához szükséges képesítést nem szerezte meg. Az alperes hivatkozott arra, hogy a tevékenységét jelentős részben köztulajdonban álló pénzeszközök felhasználásával látja el, így a munkáltatói jogkör gyakorlójának a munkáltató gazdasági érdekét különösen nagy hangsúllyal kell figyelembe vennie és azt érvényesítenie a munkaviszonyok tekintetében is. A felperes munkaviszonya az alperesnél 2025. május 16. napján szűnt meg.

[14] A felperes a GKI elméleti vizsgát 2024. április 24-én sikerrel teljesítette, majd a GKI gyakorlati képzést miután második alkalommal sikeresen teljesítette, ezen képesítéseivel elhelyezkedett másik foglalkoztatónál.

[15] A felperes a keresetében kérte az alperes kötelezését a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként átalány kártérítésként egyhavi távolléti díjnak megfelelő 348 870 forint megfizetésére.

[16] A munkaviszony-megszüntetés jogellenességével összefüggésben arra hivatkozott, hogy a 2025 januárjában létrejött munkaszerződés módosítás eredményeként már 8 órában került foglalkoztatásra, azaz az alperes nem biztosította a tanulmányok elvégzéséhez a munkaidőkedvezményt. A napi 8 órás munkavégzése mellett a vizsgákra való felkészülésre már nem volt megfelelő lehetősége, emellett a munkaszerződés módosítást követően lényegében takarítóként került alkalmazásra, azaz más munkakörben folyt a foglalkoztatása. Ezalatt semmilyen kötelezettségét nem követett el, figyelmeztetésben nem részesült, így az alperes által meghatározott indokok nem alapoizatják meg ebben a munkakörben fennálló munkaviszony megszüntetését.

[17] A felperes utalt arra is, hogy azért húzódott el a tanulmányok végzése és a vizsgák teljesítése, mert mint nőt utoljára hagyták, a férfiakat vették előre, és neki kellett utánajárnia annak, hogy vezethessen. Álláspontja szerint a vizsgakötelezettség elhúzódása nem az érdekkörében bekövetkezett okra vezethető vissza. Nem követett el szerződésszegést, és ténylegesen utóbb az alperes már nem autóbuszvezetőként kívánta foglalkoztatni. A módosított foglalkoztatása miatt elnehezült a szerződéses kötelezettség teljesítése.

[18] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azt állította, hogy a felperes nem teljesítette a többször meghosszabbított határidőben a vizsgakötelezettségeit, amelynek a felek között fennállt szerződés szerint eleget kellett volna tennie. A felmondásban

foglaltak világosak, azok a valóságnak megfelelnek és abból okszerűen következik a felperes jogviszonyának a megszüntetése. Hivatkozott arra is, hogy közös akaratelhatározással módosították 2025. január 23. napján a köztük fennálló munkaszerződést, azzal szemben a felperes nem lépett fel, és a felperes részére a tanulmányi szerződésben foglalt kedvezmények a munkaszerződés módosítást követően is biztosítva voltak. A felperes követett el szerződésszegést azzal, hogy határidőben nem teljesítette a vizsgakötelezettségeit. Figyelemmel arra, hogy a felperes határidőben nem teljesítette szerződéses kötelezettségét, a szerződéses határidő lejártát követően több alkalommal keresőképtelen állományba került, alperes már nem látta megvalósíthatónak a tanulmányi szerződésben foglalt kötelezettségvállalási határidőn túl a tanfolyam eredményes megvalósulását, újabb módosítást pedig nem kívánt eszközölni.

[19] Az alperes az ellenkérelemmel együtt viszontkeresetet terjesztett elő, melyben kérte a felperes kötelezését a tanulmányi szerződésből eredően 703 100 forint megfizetésére.

[20] Az elsőfokú bíróság figyelemmel arra, hogy egy másik eljárás ezzel összefüggésben folyamatban van (M.70.114/2025.), amely kihatással lehet jelen per kimenetelére, ezért ebben a körben az eljárást felfüggesztette a 23. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt jogerős végzésével.

[21] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 nap alatt 35 000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a per során felmerült 20 199 forint illeték az állam terhén marad.

[22] Az ítélet indokolásában hivatkozott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 64. § (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdésben, az Mt. 65. § (1) bekezdésében, az Mt. 66. § (1) és (2) bekezdésében, az Mt. 82. § (1) és (4) bekezdésében, valamint az Mt. 229. § (1) bekezdésében foglaltakra.

[23] Rögzítette, hogy a felek a munkaszerződésben megállapodtak abban, hogy amennyiben a tanulmányi szerződésben foglaltak a felperesnek felróható okból nem teljesülnek, az a munkaviszony alperes általi megszüntetését vonja maga után. Tekintettel arra, hogy az alperes alapvetően arra alapította a felmondását, hogy a felperes többszöri próbálkozás után sem tudta a vizsgakötelezettségét teljesíteni – mely a tanulmányi szerződésben megállapított kötelezettsége volt –, ezért ezen körülmény alapján vizsgálta a felmondás jogszerűségét.

[24] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes állításával szemben biztosították számára a gyakorlati képzést, amelynek eredményeként megkísérelhetett vizsgát tenni. Ezen vizsgák azonban több alkalommal sikertelenek voltak, amelyekkel együtt sem

szüntette meg az alperes a felperes munkaviszonyát, hanem ismételten meghosszabbította a teljesítési határidőt, így tényleges hátrány a felperest még az általa elmondottak fennállta esetén sem érte az alperes részéről.

[25] A munkaszerződés módosítást mind a két fél aláírta, azt követően a felperes azzal szemben nem lépett fel, azt nem támadta meg és bírósághoz sem fordult, annak ellenére, hogy tisztában volt azzal, hogy számára meghatározták végleges teljesítési határidőként a 2025. február 28-i dátumot és foglalkoztatására a továbbiakban napi 8 órában kerül sor. Megállapítható volt az is, hogy a felperessel együtt autóbuszvezető tanulóként foglalkoztatott munkavállalók esetében is megtörtént ez a munkaszerződés módosítás, ezt a felperes is elismerte. A meghallgatott tanúk elmondták, hogy az alperesnél az autóbuszvezető képzés akként épül fel, hogy a D kategóriás jogosítvány megszerzését követően az autóbuszvezető tanulók garázsszolgáltatón vesznek részt, vonalismereteket sajátítanak el és megismerik mindazokat a feladatokat, amelyeket majd autóbuszvezetőként végezniük kell.

[26] Amennyiben a felek megállapodnak a munkaszerződés módosításában, és azt egyik fél sem támadja meg, nem állapítható meg valamelyik fél egyoldalú szerződésszegése, mivel a módosításra a körülményekből következően a felek közös akaratelhatározásából kerül sor. Ezen túlmenően a tanulmányi szerződésben a felek úgy állapodtak meg, hogy a foglalkoztatások és a vizsgák napjára biztosít az alperes munkaidő-kedvezményt, amellyel kapcsolatos kötelezettség megszegésére felperes sem hivatkozott. Az elsőfokú bíróság szerint az alperesnél kialakult rendszernek megfelelően folyt a felperes foglalkoztatása, a vele azonos munkakört betöltőkkel egyformán, így nem érhetett hátrány. Mindebből adódóan az alperes kötelezettségsszegő magatartása nem volt megállapítható, így ezen az alapon a felperes nem mentesülhetett a szerződéses kötelezettsége teljesítése alól.

[27] A tanúk előadása alapján megállapította, hogy a felperes nem került új munkakörbe a munkaszerződés módosítást követően, az általa ellátott feladatok az autóbusz tanulók feladatai, amelyet valamennyi ebben a munkakörben foglalkoztatott munkavállaló ellát, és amelynek célja az autóbuszvezetőként ellátandó feladatok megismerése, elsajátítása. Ebből adódóan a felperes által előadott ezzel ellentétes érvelés nem volt megalapozott.

[28] A munkaszerződésnek a tanulmányi szerződésre vonatkozó kikötése a felperes előtt ismert volt, a munkaszerződést aláírta, emellett a felperes a tanulmányi szerződésben kikötött, majd többször módosított határidőben – legutóbb 2025. február 28-ig – sem végezte el sikeresen a képzést. Az alperes még ezt követően sem azonnal szüntette meg a munkaviszonyt, mintegy másfél hónap eltelt a teljesítési határidő letelte és a jogviszony megszűntető nyilatkozat között, azonban a felperes ezen határidőben sem tett eleget a szerződéses kötelezettségének. Az elsőfokú bíróság figyelemmel volt arra is, hogy a felek között létrejött szerződés alapvetően arra irányult, hogy autóbuszvezetőként lehessen a felperest foglalkoztatni és az alperes azért kötötte meg a szerződést, hogy az utánpótlása biztosítva legyen.

[29] Az elsőfokú bíróság szerint a felmondásban világosan megfogalmazta az alperes, hogy miért nem kívánja a jogviszonyt a továbbiakban fenntartani, az ennek alapjául szolgáló tények és körülmények megállapíthatóak. A felmondásban megjelölt okok valós tartalmúak, a felperes határidőben nem teljesítette a szerződésben foglalt kötelezettségét, így az alperes autóbuszvezetőként őt foglalkoztatni nem tudta. Ezen körülményekből a fent kifejtettek, így különösen a munkaszerződés célja figyelembevételével okszerűen következik, hogy a továbbiakban azért nem kívánta az alperes a munkaviszonyt fenntartani, mert nem tudta a felperest hosszú idő elteltével sem autóbuszvezetőként foglalkoztatni. Mindezek alapján az alperes jogszerűen szüntette meg a felperes munkaviszonyát.

[30] Rögzítette, hogy a tanfolyamot lefolytató iskola megkeresése – annak igazolása érdekében, hogy a felperes hány alkalommal vett részt záróvizsgán és ebből mennyi volt sikertelen – nem volt szükséges, figyelemmel arra, hogy ebben a körben a felek előadása alapján a tényállás megállapítható volt.

[31] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes perköltségének a megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Díjrendelet) 3. § (1) bekezdés a) pontjában – a (2) bekezdésben meghatározott minimális munkadíjra figyelemmel – állapította meg. Az illeték mértékét a bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés ab) alpontja alapján határozta meg, ami a felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel, a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján marad az állam terhéen.

[32] Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a keresete szerinti megváltoztatását. A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés a) és c) pontjában írtakra hivatkozott.

[33] A fellebbezés indokolása szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy nőként, a munka és tanulmányi szerződés alapján a tanulmányi kötelezettségének a tőle elvárható mértékben eleget tett, az autóbusz vezetéséhez szükséges D kategóriát a felmondás előtt megszerezte, továbbá a GKI elméleti vizsgát 2024. április hó 24. napján, majd a GKI gyakorlati képzést második alkalommal szintén eredményesen teljesítette. Az elsőfokú bíróság az Mt. 45. § (1) és az Mt. 58. §-a megsértésével járt el, amikor a 2025. január hó 23. napján kelt munkaszerződés módosításáról rendelkező megállapodás tekintetében nem vizsgálta, hogy az nemcsak azt eredményezte, hogy a foglalkoztatására teljes munkaidőben került sor, de azt is, hogy az az autóbuszvezető tanuló munkakörét nem módosította. Ennek ellenére olyan feladatok ellátásával bízták meg, amely sem a tanulóként megkötött alapszerződésben, sem pedig az azt módosító megállapodásban nem szerepelt.

[34] Az elsőfokú bíróság az indokolásában tényként állapította meg, hogy a tanfolyamot nem végezte el sikeresen a többször módosított határidő leteltéig sem, ugyanakkor az ítéletben rögzített tényállás szerint 2025. január hó 17. napján a D kategóriás járművezetői engedélyt megszerezte, 2025. április hó 24. napján pedig a GKI elméleti vizsgát teljesítette. Az alperes tehát az általa ténylegesen betöltött, három műszakban teljesített, garázs szolgálat keretében elvégzett betanított munka jellegű munkakört magába foglaló munkaviszonyt azért szüntette meg, mivel a GKI gyakorlati képzéssel késedelemben volt. Az elsőfokú bíróság is utal rá, hogy 2025. május hó 16. napján történt munkaviszony megszűnését követően a GKI gyakorlati vizsgának is eleget tett, és ezzel mindazon feltételt biztosított, amely az alperesnél történő munkavégzéshez szükséges volt.

[35] Az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanúk vallomása alapján megállapítható volt, hogy az autóbusszvezető tanulók feladatainak a célja az autóbusszvezetőként ellátandó feladatok megismerése, elsajátítása lett volna. Ezzel szemben munkaköri leírás nélkül, garázsszolgálatra lett beosztva, a feladatait három műszakban, a garázsszolgálatra jellemző szerelési munkákat meghaladóan, sőt elsődlegesen az autóbusszok takarítása képezte. A három műszakban, 8 órában végzett fizikai munka, az autóbusszok takarítása női tanulóként okszerűen keletkeztetett számára olyan hátrányos helyzetet, amely kihatott az utolsó, még fennmaradt GKI gyakorlati vizsga időben történő elvégzésére. Az autóbussz takarításra éjszakai munkavégzés keretében került sor, amely munkarend eltért a munkaszerződés szerinti munkarendtől is.

[36] Az elsőfokú bíróság vizsgálta, azonban nem vette kellő súllyal figyelembe azt, hogy 2025. február 28-tól 2025. március 9. napjáig, majd 2025. március 28-tól 2025. április 13. napjáig táppénzes állományban volt, és a GKI tanfolyammal kapcsolatos kötelezettségének ezen idő alatt ez okból sem tudott eleget tenni. Amennyiben megfelel a valóságnak az az alperesi állítás, amely szerint azok a feladatok az autóbusszvezető tanuló munkakör részei voltak, akkor megállapítható, hogy ezen feladatok tekintetében az alap munkaszerződéshez tartozó munkaköri leírás módosítására is szükség lett volna. Ennek az elmaradása miatt azonban a D kategóriás vezetői engedélyt megszerző és a GKI elméleti tanfolyamot is teljesítő, továbbá a garázsszolgálati kötelezettségének maradéktalanul eleget tevő munkavállaló munkaviszonya megszüntetésének nem lett volna helye. Az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt sem, hogy a munkáltató a táppénzről történt visszatérést követő második munkanapon a munkaviszonyát megszüntette.

[37] Mivel az autóbussz takarítását és szerelését magába foglaló garázsszolgálat keretében végzett munka meghaladta az autóbusszvezető tanulók tanulói jogviszonyából eredő kötelezettségeket, tévedett az elsőfokú bíróság amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a munkaviszony megszüntetésére autóbusszvezető tanuló munkakörben került sor.

[38] A felmondás kiadása időpontjában ténylegesen garázsszolgálatot és autóbussz takarító munkakört, azaz betanított munkás munkakört töltött be, amely munkakörből származó kötelezettségeit nem sértette meg, így az alperesnek a munkaviszony megszüntetését célzó intézkedése megalapozatlan volt.

[39] Az elsőfokú bíróság a terhére értékelte, hogy a munkaszerződés módosítását nem támadta meg a bíróság előtt, azonban az a megváltozott munkaköri feladatok ismeretében éppen a munkáltató oldalán keletkeztette volna azon elvárásokat, hogy a munkaszerződés módosításáról rendelkező határozatban utaljon arra, hogy a munkaszerződés módosítása, a megváltozott munkaidő tartama, a megváltozott tevékenységi körök nem mentesítenek a tanulmányi szerződésben rögzített kötelezettségei alól.

[40] Nem mellőzhető az sem, hogy a DA vizsgához a (GKI) tananyagot csak 2025. február 3-án kapta meg. Fizikailag lehetetlen volt a tananyagot feldolgozni és vizsgázni 25 nap alatt, miközben az alperes autóbuszvezető tanuló munkakör megváltoztatása nélkül 2025. január 23. napjától napi 8 órás három műszakos, főleg éjszakai, takarítói, fizikai munkára osztotta be. A megváltozott feladatait munkavédelmi oktatás nélkül, saját ruházatban és cipőben végezte, miközben az alperes őt női munkavállalóként, üzemorvosi vizsgálat nélkül, kocsimosásra és takarításra, valamint garázsszolgálatra osztotta be. Az alperes ezzel megszegte az Mt. 6. §-ában foglalt együttműködési kötelezettségét is, mivel saját magatartásával nehezítette el, majd tette lehetetlenné a tanulmányi feltételek teljesítését.

[41] Mivel a munkaszerződés-módosítás a tanulmányi szerződésre nem utalt vissza, a GKI tanfolyam gyakorlati oldalának a késedelmes elvégzése nem lehetett volna alapja a módosítással érintett új tevékenységi kört is magába foglaló munkaviszony megszüntetésének. Tekintettel arra, hogy a képzést később saját költségén befejezte és a GKI vizsgát megszerezte, látható, hogy a szándéka a végzettség megszerzésére irányult.

[42] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a fellebbezésben megjelölt és vélelmezett anyagi jogszabálysértés megalapozatlan, az nem eredményezheti az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását. Az elsőfokú bíróság által meghozott ítéletben megállapított tényállás helyes és helyes az ebből levont jogkövetkeztetés is, így annak esetleges megváltoztatására indok nincs.

[43] A felperes által benyújtott fellebbezés teljes mértékben megalapozatlan, emellett a fellebbezés elbírálása eljárásjogi szempontból is aggályosnak mutatkozik, tekintettel arra, hogy felperes a fellebbezésében bírói mérlegelést is támad.

[44] A felperes az ellenkérelemre tett észrevételében a fellebbezésben foglaltakat fenntartotta. Jelenleg más munkáltatónál autóbusz-vezetőként dolgozik és az ebből adódó munkaköri feladatait, a munkaviszonya megszüntetése hiányában, az alperesnél is teljesíteni tudta volna. Ez azonban az alperes érdekkörében bekövetkezett okból, a munkaviszony megszüntetése miatt, már nem lehetséges.

[45] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálását megelőzően észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete csak a felperes keresete vonatkozásában döntötte el a jogvitát, míg az alperes viszontkeresete körében az eljárást felfüggesztette.

[46] A Pp. 341. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. Ez azt jelenti, hogy az ítéleti döntésnek ki kell terjednie a kereseti és viszontkereseti kérelemre is. Ha az egyes kereseti (viszontkereseti) kérelmek vagy a kereseti kérelemnek önállóan elbírálható egyes részei tekintetében további bizonyításra nincs szükség, érdemi döntésre érettek, ezekről a bíróság – akár kérelemre, akár hivatalból – részítélettel is határozhat. Ennek jogszabályi alapját a Pp. 341. § (2) bekezdése adja, amely szerint a bíróság egyes kereseti kérelmek felől vagy a kereseti kérelemnek önállóan elbírálható egyes részei felől részítélettel is határozhat, ha a többi kérelem vagy kérelemrész elbírálása végett további tárgyalásra van szükség.

[47] Mivel mindebből következően a jelen ügyben sem volt kizárt, hogy az elsőfokú bíróság a kereset tárgyában külön érdemi határozatot hozzon anélkül, hogy a viszontkeresetről is döntene, az ilyen határozat azonban a Pp. 341. § (2) bekezdésében szabályozott részítélet, az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette és ilyenként bírálta felül.

[48] Az ítéltábla a felülbírálati jogkörét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta [Pp. 370. § (1) bekezdése], figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság részítéletének kötelező hatályon kívül helyezésére okot nem talált és eltérő anyagi pervezetésre sem volt szükség [Pp. 370. § (2)-(4) bekezdés]. Ennek során a fellebbezést megalapozatlannak találta.

[49] A felperes a fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és az abból levont jogi következtetéseket, kérve a bizonyítás eredményének felülmérlegelését. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. §-a (3) bekezdésének a) és c) pontjában jelölte meg. E törvényhely szerint a másodfokú bíróság felülbírálhatja az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfelelőségét; az anyagi jogi felülbírálat során a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítheti és ennek alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti.

[50] Az e törvényhelyhez fűzött Pp. Nagykomentár a következőket mondja: „A bizonyítás eredményének mérlegelését illetően a Pp. csak az okszerűtlen mérlegelés felülbírálatát engedi meg, vagyis a bizonyítás eredményének mérlegelése csak akkor hagyható figyelmen kívül, ha az okszerűtlen, vagyis jogszabálysértő vagy ha a másodfokú bíróság is bizonyítást folytatott le. Szűk értelemben vett felülmérlegelésre, azaz a jogszabálysértés megállapítása nélkül a mérlegelés megváltoztatására nincs lehetőség. Ez

tehát azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a bizonyítás okszerűtlenségének minősítése után módosítja, kiegészíti vagy további bizonyítást folytathat le akár az első-, akár a másodfokú eljárásban hivatkozott tény megállapítására, és így módosítja, egészíti ki azt. Tehát a tényállás megváltoztatására a másodfokú bíróság nem jogosult anélkül, hogy a bizonyítás eredménye ne lenne okszerűtlen, illetve ne folytatna le további bizonyítást, azonban az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényekből eltérő jogi következtetést vonhat le, a tényeket minősítheti másként.”

[51] Ha az adott tényállás megállapítása a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként a logika szabályai szerint lehetséges volt, és az nem volt kizárt, a másodfokú bíróság akkor sem bírálhatja felül az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, ha ő maga egyébként a bizonyítékok mérlegelése alapján más ténybeli következtetésre jutott volna. Ez ugyanis a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő felülmérlegelésének tilalmába ütközik.

[52] Az ítéltábla szerint azonban az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg, és a jogszabályi rendelkezésekkel, valamint a bírói gyakorlattal összhangban álló megalapozott következtetésre jutott. Az elsőfokú bíróság indokolásával az ítéltábla egyetértett, azt megismételni nem kívánja, így csupán a fellebbezésben foglaltak alapján mutat rá az alábbiakra.

[53] A felperes 2024. január 16. napján kötött az alperessel munkaszerződést és tanulmányi szerződést, annak reményében, hogy őt az alperes autóbuszvezetőként fogja foglalkoztatni a szükséges vizsgák letételét követően. Ezek a D kategóriás jogosítvány megszerzése, majd a GKI vizsga. tanúl a tanúvallomásában elmondta, hogy másoknak ez 3-4 hónap alatt sikerül (23. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal utolsó bekezdés), azonban a felperes esetében egy év sem volt elegendő, hiszen a D kategóriás vizsgát tette csak le 2025. január 17-én, a GKI vizsgát még nem. Ebből következően a felperes nem hivatkozhat alappal arra, hogy a tanulmányi kötelezettségének a tőle elvárható mértékben eleget tett. Ebben a körben tanúl azt is elmondta, hogy az e-learning anyag átvételét követően egy hónap alatt a vizsgát le lehetett volna tenni, van, akinek ez két hét alatt sikerül, azonban a felperes a D kategóriás jogosítvány megszerzését követően csak három hónappal később vizsgázott le, de akkor is csak az elméleti részből.

[54] Az ítéltábla szerint annak nem volt jelentősége, hogy ezt a GKI elméleti vizsgát 2025. április 24. napján a felperes letette, majd azt követően a gyakorlati vizsgát is, hiszen minderre már a felmondást követően került sor, de látható, hogy összességében ezt a ráépülő képzést sem sikerült a jogosítvány megszerzését követő három hónapon belül teljesíteni. Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben állapított meg tényállást nem értékelhető a felperes javára, hiszen a felmondás indokolásának a közlésekor kell valósnak és okszerűnek lennie, az azt követő események a felmondás jogszerűségét nem befolyásolják.

[55] Alapítanul hivatkozott a felperes arra is, hogy az alperes által kezdeményezett munkaszerződés-módosítással hátrányba került, mivel a napi nyolcórás munkaideje miatt nem tudott megfelelően készülni a vizsgákra. Ezzel kapcsolatosan szintén tanúl nyilatkozott arról, hogy az bevett gyakorlat, és valamennyi tanulóval egyformán jártak el akkor, amikor a D kategóriás jogosítvány megszerzését követően már garázsszolgálati, takarítási feladatokat is el kell látniuk, el kell sajátítani a vonalismeretet, amiről egyébként a felvételekor a munkaszerződés 2. pontjában tájékoztatták is. Ebből következően az alperes az együttműködési kötelezettségét nem sértette meg.

[56] Alapítan volt a felperesnek az a hivatkozása is, hogy a munkaviszony megszüntetésekor már nem autóbuszvezető tanuló munkakörben volt foglalkoztatva. Lényeges ebben a körben az is, hogy egy autóbuszvezetőnek ezekkel az ismeretekkel is rendelkeznie kell tanúl tanú vallomása szerint, azt pedig a képzés mellett kell elsajátítani. Nem lehet alapos kifogás az sem, hogy női tanulóként kellett három műszakban fizikai munkát végeznie, hiszen autóbuszvezetők esetében sincs és nem is lehet semmilyen megkülönböztetés a női munkavállalók javára. A munkaszerződés módosítása során sem volt az alperesnek mulasztása, hiszen a szerződésmódosítás csak a napi munkaóraa vonatkozott, a felperes munkaköre nem változott, a vizsgák letétele továbbra is kötelezettsége volt.

[57] A felperes munkaköri leírását ehhez nem volt indokolt módosítani, hiszen abban az időben is autóbuszvezető tanuló munkakörben foglalkoztatta az alperes, és a munkaköri leírása – ami elsődlegesen a képzéseken való részvételi kötelezettséget írta elő – tartalmazta azt is, hogy „köteles ellátni a munkaköréhez kapcsolódó, de a munkaköri leírásban nem szereplő, területéhez és munkaszerződéséhez kapcsolódó eseti vagy rendszeres feladatokat is, ha annak szükségessége felmerül vagy erre vezetői utasítást kap”. Az ítéltábla ehhez hozzáteszi, hogy a jogosítvány megszerzését követően a hiányzó GKI vizsga letétele a teljes munkaidő mellett is elvárható lett volna – különösen, hogy azt az egyéb tanulók is megtették – amellet is, hogy a tananyag online elérhető volt, azt bármikor hallgathatta volna.

[58] A felperes 2025 márciusi keresőképtelensége sem kellett, hogy befolyásolja az alperest, hiszen akkor már a tanulmányi szerződés legutóbbi módosításában meghatározott határidő is eredménytelenül eltelt, és annak letelte után alappal gondolhatta úgy, hogy a hiányzó vizsga letétele továbbra is bizonytalan. Az a körülmény pedig, hogy a felmondásra két nappal a keresőképesse nyilvánítása után került sor szintén nem teszi azt jogellenessé.

[59] Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a munkaviszony fennállása alatt az alperes türelemmel állt mindig a felperes sikertelen vizsgáihoz – amelyek között volt egy KRESZ elméleti és öt gyakorlati vizsga – így méltányolta azt, hogy a felperes szándéka megvolt a végzettség megszerzésére. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a végtelenségig kell várnia arra, hogy a felperest ténylegesen autóbuszvezető munkakörben tudják foglalkoztatni. A képzés nem vitásan az alperesnek költséget jelentett, így valós és okszerű indokot adott a közszolgáltatást biztosító alperes a felmondásban akkor, amikor a többször módosított határidőben meg nem valósult vizsga miatt a gazdasági érdek megszűnésére alapítottan a munkaviszonyt megszüntette.

[60] Az ítéltábla mindezek alapján az elsőfokú bíróság érdemben megalapozott részítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[61] A perköltség felől a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott és kötelezte a pervesztes felperest az alperesnek ügyvédi munkadíjban meghatározott, a Pp. 81. § alapján felszámított perköltsége megfizetésére. Ennek összegét a pertárgyérték (348 870 forint) alapulvételével a Díjrendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján a (2) bekezdésben meghatározott minimális munkadíj figyelembevételével állapította meg (a munkadíj mértéke nem lehet kevesebb az ügyvédi óradíj ötszörösénél).

[62] A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján a perben a feleket tárgyi költségfeljegyzési jog illette meg. Az Itv. 39. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban az illeték alapja 348 870 forint volt, a feljegyzett illeték pedig az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint 27 910 forint, ami a pervesztes felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán – figyelemmel a Pp. 102. § (6) bekezdésére – az állam terhén marad.

[63] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[64] Az ítélettel szemben a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglalt megengedő szabály hiányában fellebbezésnek helye nincs.

Debrecen, 2026. június 23.

Dr. Tass Edina sk. a tanács elnöke – előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró,
Dr. Rózsavölgyi Bálint sk. bíró